

Novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí

**PhDr. Miloslav Macela
Mgr. Klára Trubačová**

Odbor rodiny a dávkových systémů

13. ledna 2011

Základní okruhy novelizace zákona

- Činnost orgánů sociálně-právní ochrany
- Pěstounská péče
- Činnost osob pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany dětí
- Standardy kvality

Předpokládaná účinnost novely od 1. ledna 2012

Základní východiska

- Mezinárodní závazky České republiky, judikatura Evropského soudu pro lidská práva (rozsudky v causách Havelkovi, Wallovi) a navazující opatření
- Judikatura Ústavního soudu (např. nález 485/10 z 13. dubna 2010)
- Programové prohlášení Vlády České republiky (závazek zlepšení systému péče o ohrožené děti a podpora pěstounské péče včetně profesionální pěstounské péče)
- Praxe zahraničních systémů
- Výzkumy, analýzy

Rozsudky ESLP

- Pro rodiče a dítě je být spolu podle ustálené judikatury soudu základním prvkem rodinného života.
- Rozdělení rodiny představuje velmi závažný zásah, musí se opírat o dostatečně závažné a pádné argumenty.
- Možnost umístit dítě do prostředí vhodnějšího pro jeho výchovu nemůže sama o sobě odůvodňovat jeho násilné odnětí biologickým rodičům.
- Je-li prokázána existence rodinného vztahu, musí stát v zásadě jednat tak, aby se tento vztah mohl rozvíjet a přijmout vhodná opatření za účelem sloučení rodiče s dítětem.
- Nedostatečná spolupráce rodičů není naprosto rozhodující skutečností, nezavazuje příslušné orgány povinnosti uplatnit prostředky, které by umožnily zachování rodinného vztahu.
- Rodinám v obtížné ekonomicko-sociální situaci má být věnována zvláštní pozornost a poskytnuta specifická podpora a cílený přístup.

Nález Ústavního soudu 485/10

- „Každý člověk, ať nezaviněně nebo dílem svým přičiněním se ve svém životě může dostat do situace, kterou není sto sám vyřešit a která mu dočasně zabraňuje řádně pečovat o dítě. Vedle rodiny a institucí občanské společnosti je to pak především stát, který má v takových případech klíčovou roli a má a musí činit aktivně kroky k znovuobnovení svazku mezi biologickým rodičem a jeho dítětem. Ústavní soud, nepochybující o ryzích úmyslech orgánů sociálně právní ochrany a FOD, se však v této souvislosti nemůže ubránit konstatování, že kdyby tyto orgány věnovaly stejnou práci aktivní pomoci matce, jak zarputile podnikaly řadu kroků k omezení jejich rodičovských práv, nemusela být nezletilá v pěstounské péči a k možná již neodčinitelnému zásahu do vztahu mezi matkou a dítětem vůbec nemuselo dojít.“
- Je pozitivní povinností státu rodiče nejen informovat o možnostech řešení jeho tíživé osobní situace a formách případné pomoci, ale také upozornit jej na následky jeho chování, včetně možnosti omezení či zbavení rodičovské odpovědnosti.

Připravované stanovisko Nejvyššího soudu

Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR v otázce nařizování ústavní výchovy:

Důvodem pro nařizování ústavní výchovy dítěte nemohou být samy o sobě materiální nedostatky rodiny, zvláště pak její špatné bytové poměry.

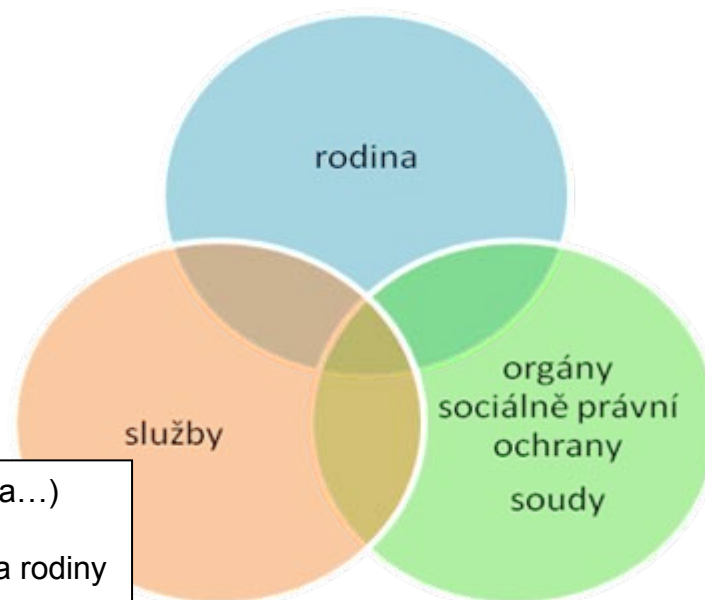
- Výchova dítěte není vážně ohrožena nebo vážně narušena majetkovou nedostatečností rodiny.
- Pouhá chudoba nebo nedostatek bydlení jsou řešitelné za pomoci orgánů státu či orgánů obecní samosprávy.
- Nebude-li soudem spolehlivě zjištěno, že příslušné orgány státu samy, či prostřednictvím orgánů územní samosprávy poskytly, či byly připraveny poskytnout vychovateli pomoc ať již materiální, či poskytnutím rady o postupu, ..., nebudou splněny podmínky pro nařízení ústavní výchovy.

Cíle novely

- Nastavení podmínek pro vytvoření sítě služeb pro práci v rodinách,
- Stanovení závazných postupů pro činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a dalších účastníků systému.
- Rozvoj náhradní rodinné péče, zvýšení podpory pěstounské péče, hmotné zajištění pěstounské péče na přechodnou dobu, změna způsobu příprav pěstounů, vytváření podmínek pro zřízení podpůrných a odlehčovacích služeb pro nové i stávající pěstounské rodiny.
- Zavedení standardů kvality práce a nastavení minimálních rámců činnosti pro všechny subjekty v systému.

Cíl – změna fungování systému

Nový systém péče o ohrožené děti

komunita (škola, lékaři, širší rodina...)

terénní a ambulantní služby pro děti a rodiny

různé typy náhradní rodinné péče

služby pro přípravu náhradních rodičů

podpůrné a odlehčovací služby

specializovaná pobytová zařízení s nízkou kapacitou

Pojetí sociálně-právní ochrany dětí

Definice sociálně-právní ochrany dětí:

- a) ochrana práva dítěte na všestranný rozvoj a řádnou výchovu v jeho přirozeném rodinném prostředí,
- b) ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
- c) působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny,
- d) zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychovááno ve vlastní rodině.

Pojetí sociálně-právní ochrany dětí

Doplnění základních principů:

Opatření sociálně-právní ochrany dětí jsou vykonávána pro dítě, rodiče, jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte širší rodinu dítěte, skupinu a komunitu zejména s využitím metod sociální práce, opatření a postupů odpovídajících současným poznatkům společenských věd. Opatření sociálně-právní ochrany dětí mají navazující charakter a vzájemně se ovlivňují. Při výběru a realizaci opatření mají přednost taková opatření, která zabezpečí výchovu a všestranný rozvoj dítěte v jeho přirozeném rodinném prostředí nebo v náhradním rodinném prostředí.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Vyhodnocování situace rodiny a dítěte

- Zavádí se povinnost OSPOD provádět **vyhodnocování situace dítěte a rodiny** ve spolupráci s odbornými službami, a to zejména z hlediska toho, zda se jedná o dítě, na které se zaměřuje sociálně-právní ochrana dětí a z hlediska druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte a k poskytnutí pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu.
- V případě umístění dítěte do náhradní péče nové vyhodnocení situace dítěte a rodiny a plnění individuálního plánu a to každé tři měsíce. Součástí přehodnocení bude návštěva dítěte v náhradní péči a osobní jednání s rodiči. V případě umístění dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) je OSPOD povinen zpracovat individuální plán péče navazující na péči ve ZDVOP

Otázka pro práci ve skupině:

Co vše by mělo vyhodnocování zahrnovat a k čemu by mělo směřovat?

Výstupy:

Principy a zásady vyhodnocování.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Individuální plán péče

- zavádí se povinnost OSPOD zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a rodiny **individuální plán péče**. Plán bude zpracován v součinnosti s klientem a multidisciplinárním týmem subjektů a osob podílejících se na řešení případu s důrazem na přijetí opatření, která umožní setrvání dítěte v jeho přirozeném prostředí (péče rodičů nebo jiných blízkých osob), případně která umožní co nejrychlejší návrat dítěte do rodiny. Povinností orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) je vytvořit individuální plán práce od počátku poskytování sociálně-právní ochrany a při zahájení sociální práce s dítětem a rodinou, nejpozději do jednoho měsíce od zařazení dítěte do evidence OSPOD. Individuální plán práce je pravidelně aktualizován a revidován zejména v situacích, kdy je nařízena ústavní výchova a ochranná výchova, dítě je svěřeno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, do pěstounské péče nebo do jiné formy náhradní výchovy.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Individuální plán péče

Rámcový obsah individuálního plánu péče:

- popis příčin ohrožení dítěte a důvodů zahájení sociálně-právní ochrany,
- vyhodnocení druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte a poskytnutí pomoci rodičům a stanovení cíle těchto opatření
- postup spolupráce OSPOD s ostatními orgány veřejné správy a dalšími subjekty (např. pomáhající nestátní organizace, škola, lékař, samospráva a další)
- rozsah spolupráce rodičů nebo jiných osob zodpovědných za výchovu dítěte s OSPOD a dalšími subjekty zapojenými do řešení situace dítěte
- časový plán pro provádění konkrétních opatření v rámci sociálně-právní ochrany v daném případě
- způsob hodnocení a ověřování plnění naplánovaných opatření ze strany rodičů, OSPOD a dalších zapojených subjektů a návrh dalších možných opatření pro případ, že naplánovaná opatření nebyla v dostatečné míře realizována nebo nastaly podstatné změny v situace dítěte a rodiny

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí Individuální plán péče

Otázka pro práci ve skupině:

Jaké dovednosti a kompetence potřebují získat pracovníci OSPOD a dalších subjektů, aby mohli vytvářet individuální plán péče a pracovat s ním?

Výstup:

Rámcový obsah a témat vzdělávání a tréninku pro různé cílové skupiny.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Případová konference

- Dochází k zakotvení institutu **případové konference** jako jedné z metod práce OSPOD při poskytování sociálně-právní ochrany. Případová konference je možným postupem, který OSPOD využívá při řešení situací ohrožených rodin a dětí. Případová konference spočívá v zapojení rodičů, jiných osob zodpovědných za výchovu, dětí, jiných osob blízkých rodině a dítěti a dalších subjektů podílejících se na ochraně dítěte a řešení jeho situace. Okruh zapojených osob a subjektů určuje OSPOD, který přihlíží rovněž doporučením a návrhům ostatních. Může se jednat zejména o školy a školská zařízení, poskytovatele sociálních služeb, lékaře, zdravotnická zařízení, orgány činné v oblasti sociálního zabezpečení, Policii České republiky, obecní policii, soudce a soudkyně, státní zástupce a zástupkyně, úředníky a úřednice Probační a mediační služby České republiky a další odborné pracovníky a pracovnice (např. psychology a psycholožky) aj.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Případová konference

Otázka pro práci ve skupině:

**Jaké jsou vaše zkušenosti s využitelností případových konferencí?
Jak hodnotíte efektivitu tohoto nástroje v práci OSPOD?**

Výstup:

Silné a slabé stránky zkušeností s dosud pořádanými případovými konferencemi, doporučení k připravovanému minimálnímu rámci.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Stanovení postupu při přijímání opatření na ochranu dítěte

- Návrh na rozhodnutí o splnění podmínky osvojení
- Návrh na omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti
- Návrh na nařízení ústavní výchovy dítěte
- Návrh na svěření dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

Doplňuje se:

- Návrh na svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu

Návrh nebude možno podat pouze z důvodu nedostatečných materiálních, sociálních nebo bytových poměrů rodičů, jestliže jsou jinak rodiče způsobilí zabezpečit řádnou výchovu dítěte a plnění povinností vyplývajících z jejich rodičovské zodpovědnosti.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Stanovení postupu při přijímání opatření na ochranu dítěte

Před podáním návrhu bude OSPOD povinen:

- projednat situaci s rodiči dítěte a srozumitelně a prokazatelně je poučit o jejich povinnostech vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti a možných důsledcích neplnění těchto povinností. Situace bude projednána i s dítětem, je-li schopno vytvořit si s ohledem na stupeň svého vývoje vlastní názor a posoudit dosah opatření, která se ho týkají.
- projednat situaci a možné způsoby řešení v rámci případové konference,
- realizovat další opatření sociálně-právní ochrany vyplývající z vyhodnocení situace dítěte a individuálního plánu, zejména poskytnutí nebo zprostředkování poradenství a pomoci při výchově dítěte rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte poradenství a pomoc, uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc a uložení výchovných opatření.

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Sociální kuratela

- Pro účely sociálně-právní ochrany se legislativně zakotvuje pojem **sociální kurately a kurátora pro mládež**, který je běžně používán v praxi OSPOD, metodikách a statistických výkazech MPSV, a vymezuje se jeho činnost v rámci sociálně–právní ochrany dětí.
- **Kurátor pro mládež** se zaměřuje na děti, které:
 - zanedbávají školní docházku,
 - nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy,
 - požívají alkohol nebo návykové látky,
 - jsou závislé na hazardních, či počítačových hrách,
 - žijí se prostitutí,
 - opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití, spáchaly trestný čin (mladiství ve věku 15 – 18 let), nebo spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem (děti mladší než 15 let),
 - opakovaně se dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte (§ 6 odst. 1 písm. c), d) zákona č. 359/1999 Sb.).

Činnost orgánů sociálně právní ochrany dětí

Sociální kuratela

Činnost kurátora pro mládež:

- pořádá případové konference k projednání situace dítěte a jeho rodiny,
- poskytuje nebo zprostředkovává sociálně-právní, výchovné, případně psychologické poradenství dětem i rodičům při řešení jejich rodinných, osobních a sociálních problémů a akutních krizových situací, včetně zprostředkování pomoci odborných poradenských a zdravotnických pracovišť a jiných zařízení
- využívá individuálních pohovorů, šetření poměrů v rodině, informací obecních úřadů, státních orgánů, škol, školských a zdravotnických zařízení, zaměstnavatele, apod.,
- podává podněty nebo návrhy soudu na výchovná opatření podle zákona o rodině u dětí s výchovnými problémy a sleduje účinnost přijatých opatření,
- navštěvuje děti s uloženou ochrannou výchovou a děti s nařízenou ústavní výchovou z důvodu závažných výchovných problémů,
- analyzuje situaci v oblasti sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže a navrhuje preventivní opatření,
- pomáhá nezletilým a mladistvým propuštěným z ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a mladistvých propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody, s cílem působit k obnovení narušených sociálních vztahů dítěte, začlenění dítěte do jeho rodinného a sociálního prostředí a k zamezení opakování protiprávní činnosti dítěte,
- spolupracuje zejména s orgány obce, školami, zdravotnickými a školskými zařízeními, orgány sociálního zabezpečení, úřady práce, soudy, orgány činnými v trestním řízení, Probační a mediační službou, pověřenými osobami a poskytovateli sociálních služeb.

Pěstounská péče

Profesionalizace

Pěstounská péče bude profesionalizována prostřednictvím následujících mechanismů:

- dohoda o výkonu pěstounské péče
- sjednocení hmotného zabezpečení pěstounů
- diferenciacce příbuzenské pěstounské péče v oblasti hmotného zabezpečení
- nárok na podporu a doprovázení pěstounských rodin
- zavedení standardů kvality pro práci v oblasti pěstounské péče (pro pověřené osoby)
- zvýšení kontroly výkonu pěstounské péče

Pěstounská péče

Dohoda o výkonu pěstounské péče

Pěstoun, kterému bylo dítě svěřeno rozhodnutím soudu do pěstounské péče (§ 45a zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů), bude uzavírat **dohodu o výkonu pěstounské péče s**

- Obecním úřadem obce s rozšířenou působností
- krajem,
- obcí, nebo
- pověřenou fyzickou nebo právnickou osobou podle § 48 zákona č. 359/1999 Sb.

Pěstounská péče

Dohoda o výkonu pěstounské péče

Dohoda o výkonu pěstounské péče musí obsahovat:

- a) rozsah pomoci, která je pěstounovi trvale nebo dočasně poskytována při zajištění osobní péče o dítě nebo o děti svěřené do pěstounské péče,
- b) způsob poskytování poradenské pomoci pěstounovi v souvislosti s výkonem pěstounské péče,
- c) rozsah a způsob doplňování odborných znalostí a dovedností pěstouna,
- d) rozsah a způsob provádění dohledu nad výkonem pěstounské péče,
- e) důvody pro vypovězení dohody o výkonu pěstounské péče
- f) způsob, jakým bude pěstoun udržovat, rozvíjet a prohlubovat sounáležitost dítěte s jeho rodiči, dalšími příbuznými a osobami dítěti blízkými

Otázky pro práci ve skupině:

Jaký by měl být minimální rozsah pomoci a podpory při výkonu pěstounské péče?

Jaké formy kontroly výkonu pěstounské péče je možno použít?

Výstup:

Návrh okruhu podpůrných činností pro výkon pěstounské péče.

Návrh systému kontroly výkonu pěstounské péče.

Pěstounská péče

Hmotné zabezpečení - dávky

Z úpravy zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře bude do zákona o sociálně-právní ochraně dětí převedena úprava následujících dávek pěstounské péče:

- příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči
- příspěvek při převzetí dítěte
- příspěvek na zakoupení motorového vozidla

Nově se zavádí dávka při odchodu dítěte z pěstounské péče.

Otázka pro práci ve skupině:

**Jaká by měla být optimální výše dávky při odchodu dítěte z pěstounské péče?
Na jak dlouho dobu by měla dítě zajistit a k jakému účelu by měla být určena?**

Výstup:

Návrh výše dávky (minimální, optimální).

Pěstounská péče

Hmotné zabezpečení – odměna pěstouna

- Namísto stávajících dávek odměna pěstouna a odměna pěstouna ve zvláštních případech podle § 40 a § 40a zákona č. 117/1995 Sb. bude v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí nově upravena **odměna za výkon pěstounské péče a odměna za výkon pěstounské péče na přechodnou dobu**. Podmínkou pro vznik nároku na odměnu pěstouna za výkon pěstounské péče nebo na odměnu za výkon pěstounské péče na přechodnou dobu je uzavření dohody pěstouna o výkonu pěstounské péče.
- Odměna za výkon pěstounské péče a odměna za výkon pěstounské péče na přechodnou dobu se posuzuje jako plat pro účely zákona o daních z příjmů pojistného na sociální zabezpečení podle zákona, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, nemocenského pojištění a důchodového pojištění.

Pěstounská péče

Hmotné zabezpečení - odměna pěstouna

Otázky pro práci ve skupině:

Minimální výše měsíční odměny pěstounovi

- který pečuje o jedno dítě,
- o dítě se zdravotním postižením, nebo dítě vyžadující mimořádnou pomoc

Minimální výše odměny za výkon pěstounské péče na přechodnou dobu

- který pečuje o jedno dítě,
- o dítě se zdravotním postižením, nebo dítě vyžadující mimořádnou pomoc

+ koeficienty navýšení při vyšším počtu dětí

Výstup:

Návrh výše měsíčních odměn pěstounů (minimální, optimální).

Pěstounská péče

Státní příspěvek na výkon pěstounské péče

- Pověřená osoba, obec nebo kraj, které uzavřely s pěstounem dohodu o výkonu pěstounské péče, mají nárok na státní příspěvek na úhradu nákladů, které jsou spojeny s poskytováním pomoci pěstounovi a s prováděním dohledu nad výkonem pěstounské péče (dále jen „státní příspěvek na výkon pěstounské péče“).
- Státní příspěvek na výkon pěstounské péče bude určen k pokrytí nákladů pověřené osoby, obce nebo kraje, které budou na základě dohody o výkonu pěstounské péče vynakládány na zajišťování pomoci pěstounovi (zejména pomoc s péčí o děti v pěstounské péči, poradenství, pomoc s doplňováním odborných znalostí a dovedností pěstouna) a na provádění dohledu nad pěstounskou péčí

Otázka pro práci ve skupině:

**Jaká by měla být optimální výše státního příspěvku ročně za každého pěstouna?
K čemu by měl sloužit?**

Výstup:

Návrh výše státního příspěvku na výkon pěstounské péče (Kč ročně/pěstoun).

Pěstounská péče

Přípravy

- **Přípravu fyzických osob** vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny budou zajišťovat pověřené osoby výhradně na základě pověření, k provádění příprav a k poskytování poradenství a pomoci žadatelům o zprostředkování náhradní rodinné péče. Pověření vydává kraj, v případě organizací zřizovaných krajem Ministerstvo práce a sociálních věcí.
- Bude stanoven minimální časový rozsah příprav včetně speciální přípravy k přijetí dítěte na přechodnou dobu.

Otázka pro práci ve skupině:

Jaký by měl být minimální časový rozsah a rámcový obsah příprav žadatelů o pěstounskou péči a o pěstounskou péči na přechodnou dobu?

Výstup:

Návrh rozsahu (v hodinách) a rámcového obsahu příprav.

Pěstounská péče Zprostředkování

- V rozdělení příslušnosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí ke zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče bude posílena role krajských úřadů při vyhledávání vhodných osvojitelů nebo pěstounů pro konkrétní dítě. Bude zrušena agenda zprostředkování na úrovni Ministerstva práce a sociálních věcí. Ministerstvo bude mít roli metodického a kontrolního orgánu ve věcech zprostředkování a i nadále bude odvolacím orgánem
- Možnost zprostředkování náhradní rodinné péče krajským úřadem bude rozšířena tím, že pro potřeby zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče bude krajský úřad pro děti vedené v jeho evidenci vyhledávat vhodné žadatele nejen z evidence žadatelů vedené tímto krajským úřadem, ale rovněž z evidence žadatelů vedené ostatními krajskými úřady

Pověřené osoby

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

- Zákon nově stanoví nejvýše přípustný počet dětí umístěných v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a nejvýše přípustnou dobu pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
- Bude upravena výše státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dnes 10,80 násobek životního minima dítěte)

Otázky pro práci ve skupině:

Jaký by měl být maximální počet dětí v zařízení?

Jaká by měla být nejvýše přípustná doba nepřetržitého pobytu?

**Jaká je optimální výše státního příspěvku
pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc?**

Výstup:

Návrh pravidel pro činnost zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Pověřené osoby

Zvýšení požadavků na odbornou způsobilost

- osoby, které absolvovaly vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v jiné oblasti studia nebo v jiném zaměření studia, než jsou uvedeny v § 49a odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 359/1999 Sb.,
- osoby, které dosáhly středního nebo základního vzdělání, a
- osoby, které absolvovaly přípravu organizovanou pro dobrovolníky vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě), je-li tato příprava zaměřena na pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase, "

musí pro získání odborné způsobilosti pro účely poskytování sociálně-právní ochrany dětí prokázat praxi v oblasti péče o rodinu a děti **v trvání nejméně 2 roky** a absolvovat akreditované vzdělávací kurzy pro sociální pracovníky podle § 110 ve spojení s § 112 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, **v rozsahu nejméně 200 hodin.**

Pověřené osoby

Rozvoj služeb pro rodiny a děti – cílové skupiny

Podpora pro rodiny, ve kterých je předpoklad potencionálního ohrožení:

- Nezletilí rodiče.
- Samoživitelé/samoživitelky.
- Rodiny žijící v chudobě.
- Nezaměstnané domácnosti.
- Rodiny bez trvalého bydliště – dočasné ubytování.
- Rodiče s duševním onemocněním, problémy s drogami nebo alkoholem.
- Rodiny s rodičem ve vězení nebo s rodičem zapojeným do kriminální činnosti.
- Rodiny menšin.
- Azylantské rodiny.
- Rodiče s dětmi s postižením.
- Rodiče s postižením.
- Rodiče v rozvodovém řízení

Tyto rodiny nemusí být vždy v akutním ohrožení, ale výzkumy ukazují, že právě v těchto rodinách existuje velké riziko, že vývoj dětí může být limitován. Toto riziko může být významně eliminováno v případě, že rodiny dostanou zvláštní podporu včas. Podpora může významně omezit rozvoj možných problémů a jejich růst

Pověřené osoby

Rozvoj služeb pro rodiny a děti

Jaké služby potřebují děti a rodiče?

1. Potřebují informace, sociální poradenství v kombinaci s právním poradenstvím.
2. Potřebují dostupné služby.
3. Potřebují terénní práci přímo v rodinách.

Otázky pro práci ve skupině:

Jaké typy služeb a intervencí jsou nutné pro funkční systém péče o ohrožené děti?

Jakým způsobem mají být tyto služby financovány a kdo má být jejich zřizovatelem?

Výstup:

Model minimální sítě služeb včetně financování a zřizovatelských funkcí.

Standardy kvality

Orgány sociálně právní ochrany dětí

- Činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí bude dále upravena **standardy kvality práce**. Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou povinny se při výkonu své působnosti řídit standardy kvality práce, jejichž obsah a způsob hodnocení stanoví MPSV prováděcí vyhláškou. Standardy kvality práce v oblasti sociálně-právní ochrany jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je určena úroveň kvality poskytované sociálně-právní ochrany při postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí ve vztahu k dětem, rodičům a jiným osobám odpovědným za výchovu.
- **Kontrolu kvality práce** obecních úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a dodržování standardů budou provádět krajské úřady v rámci kontroly výkonu přenesené působnosti na úseku sociálně-právní ochrany dětí. V případě krajských úřadů provádí kontrolu dodržování standardů kvality práce Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Otázka pro práci ve skupině:

Je možná úprava standardů pro OSPOD po vzoru standardů kvality sociálních služeb?

Definujte specifické oblasti výkonu sociálně-právní ochrany dětí, která musí být upravena nad rámec sociálních služeb.

Výstup:

Možnost využití standardů kvality sociálních služeb pro oblast sociálně-právní ochrany dětí.

Standardy kvality

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

- Pro pověření ke zřizování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc budou podmínky pro vydání pověření doplněny o prokázání způsobilosti takovou činnost vykonávat. Povinností pověřených osob bude zpracovat vnitřní pravidla k zajištění činnosti a dodržovat standardy kvality pro práci v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Rámec standardů upraví prováděcí vyhláška MPSV. Kontrola kvality bude vykonávána prostřednictvím inspekce poskytování sociálních služeb, jejichž činnost bude rozšířena o oblast kontroly kvality práce v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc (v současné době je již většina zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc zároveň registrována podle zákona 108/2006 Sb.)

Otázky pro práci ve skupině:

Které služby jsou obsaženy ve výkonu ZDVOP?

Která oblast není pokryta standardy kvality sociálních služeb?

Výstup:

Specifikace služeb a činnosti ZDVOP. Způsob kontroly kvality práce.

Standardy kvality

Osoby pověřené k provádění příprav

- Nově bude vydáváno pověření fyzickým a právnickým osobám **k provádění příprav žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče a k poskytování odborného poradenství a pomoci těmto žadatelům**. Osoby žádající o vydání pověření k těmto činnostem budou povinny k žádosti doložit vnitřní pravidla pro výkon činností.

Otázka pro práci ve skupině:

Mají být i pro tyto pověřené osoby zavedeny standardy kvality práce a proč?

Mají být obdobné jako pro poskytovatele sociálních služeb?

Konzultace ve skupinách

Nikdo z nás není tak chytrý
jako my všichni dohromady

Děkujeme za pozornost